

სამარეჯოს აუტოს

საბარეჯოს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო გაზეთი №11(241) 2021 წ. 1-15 0860ს გას 1 ლარი

გოგლაობა

„წლიდან წლამდე გაყოლილი ემოცია“...

30 მაისი პატარძეულის და სრულიად კახეთის ზეიმია - “გოგლაობა” - სახალხო დღესასწაული ტრადიციულად გოგლა დეონიძის სახლ-მუზეუმში აღვნიშნეთ.

კიდევ ერთხელ გაცოცხლდა „ნატერის ხის” კველი პერსონაჟი, კიდევ ერთხელ გაქდებული ბუმბერაზი მწერლის სიტყვაკაზმული რიხიანი ხმა...

გოგლამ შექმნა ეპოქა და ჩვენ, მისი თანამემამულე საგარეჯოელები ამაყად, და ამავდროულად მოწინებით დავაბიჯებთ პოეტის ნატერფალებზე და გოგლას გულიდან მოწურულ თოთვეულ სტრიქონს კეთაყვანებით...

მოხარული ვარ, რომ ბოლო რამდენიმე წელია სტუმრების მასინძელთაგანი ვარ ... ამ პატივს როგორ ავერიდები, პირიქით, დღესასწაულით დღესასწაულია...

კოველ წელს ახალ-ახალი ისტორიებისა და მოგონებების მომსწრენი ვხდებით, რა დაღვეს გოგლას ცხოვრების ფრაგმენტებს, რა ამოწურავს მისი შემოქმედების ირგვლივ საუბარს... და მაიც - ეს წლიდან წლიდან გაყოლილი ემოცია და ისევ მოუთმენელი მოლოდინი ახალი დღესასწაულია”...

გიორგი ერისოვანიშვილი,
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მერი

ჩვენს მუნიციპალიტეტი

06 ივნისი სტრუქტურა-2021

გოგლაობი

სრულ გოგლობი საბაგშვი ბალთან მისასვლელი გზის მოსწორება-მოხრეშვის სამუშაოები დასრულდა.

კატარა ჩაილურში

სრულ პატარა ჩაილურში, შიდა საუბნო გზების მოხრეშვითი სამუშაოები მიმდინარეობს. მუნიციპალიტეტის მასშტაბით, მოხრეშვითი სამუშაოები ყველა სოფელში განხორციელდება.

1 ივნისი – ბაზართა დაცვის სამრთაშორისო დღე

საბარეჯოში

ბაზართა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, საგარეჯოს მერიის მხარდაჭერით და კულტურის ობიექტების გაერთიანების ორგანიზებით, გამართულ და კონცერტზე და საიტილეო გამოფენაზე, რომელიც თოჯინების თეატრის 65 წლისთვავს მიეღწება საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მერი-გიორგი ერმოწონაშვილი და სწრომ. გამოფენაზე წარმოდგენილი ხელნაკეთი თოჯინები დაათვალიერა და ავტორებს მადლობა გადაუხადა შემოქმედებითი დაწესებულებების მიერთა.

თამარ იორამაშვილი, მარინა შორშვილი, მიხეილ ხოკერაშვილი და ირაკლი დიპარტელიანი - სწორედ ამ ადამიანების დამსახურებაა გამოფენაზე წარმოდგენილი მრავალფეროვანი, საინტერესო და მხარევრული ნიმუშების შექმნა. გამოფენა 6 ივნისის ჩათვლით გაგრძელდება და ნებისმიერ მსურველს საშუალება ექნება შემოქმედებითი ნიმუშების გაცნობის.

საზეიმო დონისძიება, რომელიც ახალგაზრდებულ სკვერში გაიმართა, ანსამბლის “მი-რე-ლა”-მ გასხვანი მარინა ურდულაშვილის ხელმძღვანელობით. მოწევულმა ანიმატორებმა სხვადასხვა გასართობი ნომერი წარმოადგინეს და ბაგზებს კიდევ უფრო გაულამაზეს დაგვანდელი დღე.

კატარების საუფლოში

საბარეჯოს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ორგანიზებით, საგარეჯოს მხარეთმცოდნების მუზეუმის ეზოში ბაგზოთ საერთაშორისო დღისადმი მიმდინარე სადღესასწაულო დღის მიერთა.

გეთი გრატიაშვილი,
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მერის პრეს-სპიკერი

ჩვენს გუნიდიპალიტეტი

06 ზორასტრუქტურა-2021

დასასრული

შანდაურაში

სოფელ კანდაურაში, ადგილობრივი მოსახლეობის ინიციატივითა და ბიზნესმენ - კახა ჯამელაშვილის ფინანსური მხარდაჭერით, სოფლის ცენტრალური სკვერის კეთილმოწყობის სამუშაოები განხორციელდა.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მერიამ აღნიშნული სამუშაოები შესაბამისი ტექნიკით უზრუნველყო.

საჯარო, სამოქალაქო და კერძო სექტორის კოორდინირებული და შეთანხმებული ქმედებით, გამწვანებისა და საგზაო ინფრასტრუქტურის (ზებრა გადასახლები, საგზაო ნიშნები) სამუშაოები განხორციელდა.

5 ივნისი გარემოს დაცვის დღე!

ერთად ვიზრულო გარემოს სისუზითავისთვის

1972 წლის 15 დეკემბერს გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ 5 ივნისი გარემოს დაცვის დღედ გამოაცხადა.

აღნიშნულ დღესთან დაკავშირებით, საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ ერთეულებში დასუფთავების აქცია გამართა, სადაც ადგილობრივი მოსახლეობა და საჯარო მოხელეები ერთობლივად იდებდნენ მონაწილეობას. აქციის ფარგლებში დასუფთავდა სკვერები, ცენტრალური და შიდა საუბნო გზები.

თოსლიაურში

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის სოფელ თოსლიაურში, შიდა ცენტრალური გზის მთასფალტების სამუშაოები დაიწყო.

პროექტის ღირებულება 296 249 ლარია.

სამუშაოებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია შპს “გარდაბნის საგზაო სამსართველო” ასრულებს.

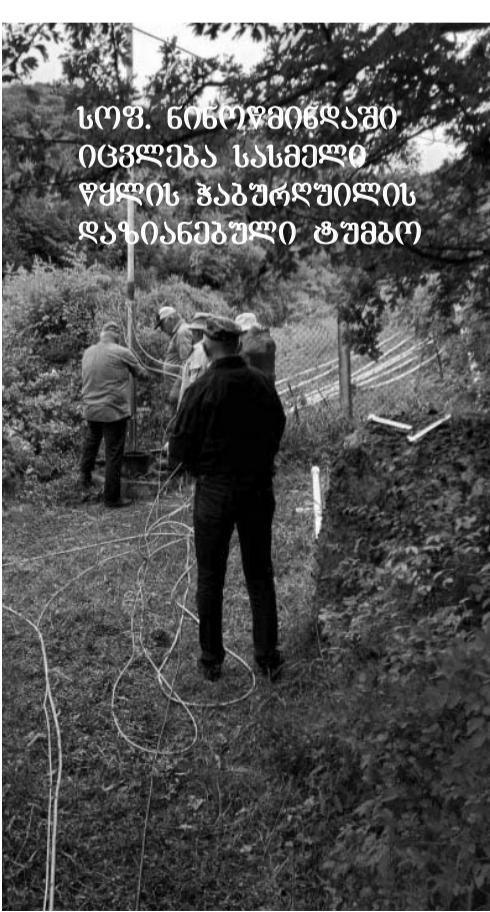
ამ ეტაპზე, სანიაღვრე არსებისთვის ბეტონის კონტრუქციის მოწყობა დასრულდა და მიმდინარეობს აფალტის საფარის დაგება.

სამუშაოები მიმდინარე წლის ივნისში დასრულდება.

უჯარება

**გომაორის თემის
სოფელ გაშლიაში
სასმელი ფალის და-
ზიანებული მიღები
დცვლება**

**სოფ. ნინოვისიდაში
იცვლება სასმელი
ფალის ჰაბურღულის
დაზიანებული ტუნა**

სოფლის მარკეტი

შესვების

სოფლის განვითარების სააგენტოს წარმომადგენლებთან

შესვედრას ადგილობრივი თვითმმართველი ოგანიზების წარმომადგენლებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან ერთად ესწრებოდნენ **მუნიციპალიტეტის მერი ბირობი პრემ-ზონაშილი** და ტერიტორიულ ერთეულებში მისი წარმომადგენლები, სოფლის განვითარების სააგენტოს რეგიონებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროსი **ლაშა შალავაშვილი**, ამავე დეპარტამენტის წარმომადგენელი **განო გვეჩხვილი**, დვინის ეროვნული სააგენტოს დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე **დავით ბარაძე**, სოფლის განვითარების სააგენტოს კახეთის რეგიონული სამმართველოს უფროსი **ბურაა ბერიაშვილი**, სოფლის განვითარების სააგენტოს სააგენტოს საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი **ნინო ჯავახიშვილი**, ამ სამსახურის თანამშრომელები.

შეხვედრაზე ლაშა შალამბერიძემ ისაუბრა იმ დონისძიებების შესახებ, რასაც სოფლის განვითარების სააგენტო გვთავაზობს 2021 წელს სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების, ამ სფეროში დასაქმებელი ადამიანების ეკონომიკური წინსვლისა და გაძლიერების კუთხით, იქნება ეს მრავალწლიანი ბადების გაშენების, სანერგებ მეურნეობის მოწყობის, სტატიკის საწინააღმდეგო სისტემების მოწყობის, ჭის (ჭაბურღლილის) წვეთოვანი სარწყავის სისტემების მოწყობის, გადამამუშავებელი ანდა შემნახველი ინფრასტრუქტურის მოწყობის, მოსავლის ამდები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შეძენის, მეცხოველების განვითარების, არასასოფლო-სამეურნეო სამეწარმეო საქმიანობის, სახელმწიფოს მხრიდან ხელშეწყობისა და ონადაფინანსების, შედავათიანი აგროკურედიტების გაცემისა და აგროდაზღვევის საკითხების შესახებ.

შეხვედრას ქართული დვინის ეროვნული სააგენტოს წარმომადგენელმა დავით ბაქრაძემ მოწვეულ სტუმრებს გააცნო 2021 წელს სააგენტოს მიერ ქართული დვინის ხარისხისა და კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესების მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები. ამ კუთხით ჟკვე დაწყებულია ვენახების კადასტრის სამუშაოები, რომელიც დასრულდებაც რთვდის დაწყებამდე უნდა მოესწროს. ასევე დიდი უკრადღება მიექცევა უკრძნის ხარისხს, რთვდის დროს ამუშავდება ელექტრონული პროგრამა, რომელიც გაადგილებს და გაამარტივებს უკრძნის გადამამუშავებელ ქარხნებში უკრძნის ჩაბარების პროცედურას და ა.შ.

შეხვედრაზე განხილულია საკითხების ირგვლივ სიტყვით გამოვიდნენ სოფლის განვითარების სააგენტოს საგარეჯოს საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი ნიკო ჯავახიშვილი და მუნიციპალიტეტის მერი გიორგი ერბოწონაშვილი. შეხვედრის დასასრულ მონაწილეებს დაურიგდათ სოფლის განვითარების სააგენტოს ბიულეტენები და გაზეთები.

მართლმადიდებელობა

მინდა ნინოს გეგოსვლა საქართველოში სად არის მინდა ნინოს საფლავი

ბოდი — დაბა ისტორიულ საქართველოში (ტობონიძის ვარიანტზე) ბოდინიძის ვარიანტზე ფორმებია: ბოდი ბუდი, ბოდგ, ბოდინი, ბოდისი (ბუდისი). წმინდა ნინოს გარდაცვალებისა და დაკრძალვის დღილი. იხსენიება ძველ ქართულ წყაროებში – „მოქცევა ქართლისა“, „ცხოვრება ქართულთა მეფეთა“ („ქართლის ცხოვრება“), არსებ ბერისა და ანონიმურ ნინოს „ცხოვრებაში“. ამ თხზულებათა თანახმად, ბოდი მდებარეობდა ისტორიულ კუნძულში.

„და ეგრეთ-ვე მოვიდეს მთით კახეთისათ და თქეებს: “ვინილეთ ვარსკულავი აქათ მიმავალი, და დაადგრა დაბასა ბოდესა კუხეთისასა”. მაშინ უბრძანა ნეტარმან ნინო: “წარიცენით ორნი ჯურანი და აღმართენით ერთი თხოთს, სადა-იგი გამზილა დმერთან ამაღლი მისი, და ერთი მიეკ სალომეს, მხევალსა ქრისტესა, და აგმართოს უჯარმას ქალაქსა. რამეთუ ბოდი, დაბა კუხეთისა, არა წინააღმდეგს ქალაქსა მეფეთასა, რამეთუ ქრისა სიმრავლე არს მას შინა. ბოდის კულა დაბა თვით იხილოს საონო იგი ადგილი ღმრთისა” და ყველ ეგრეთ, ვითარცა უბრძანა დელოფალმან.“

სამიღაძე ერთი ვარსკვლავი დაესვენა ბოდის თაგზე და ამის გამო ჯვარი უჯარმაში დღმართეს. კუხეთში უჯარმასთან კი მდგბარეობს მხოლოდ ბოდავად სახელდებული დასახლება და ბოდავის ღვთისმობლის კელებია.

სახელწოდება ბოდი (ბუდი) მრავალ ისტორიულ წეროშია მოხსენიებული. მათ შორის, აღსანიშნავია „ქართლის მოქცევა“, „ცხოვრება ნინოსი“, „ქართლის ცხოვრება“. ვახუშტი ბაგრატიონი წერს: „ამ ხევსა ზედა არს ბოდებს ეკლესია გუნდათიანი, დიდშენი, ჭვენიერი. ექ მიიცავდა წმინდა ნინო და დაეფლა აქვე. ადაშენა და შეამგო საფლავი მისი და ეკლესია კე(25) მეცვემან ბაქარ. ზის ეპისკოპოსი, მწერემსი ქისიყისა და კიდრე კონდოლამდე. აქეს სასახელმო დროშაცა. და არიან სადორშონი მისნი ქისიყით კონდოლამდე და მანაკავიამდე. და არს ბრძოლასა მეწინავე. ბოდებელი არს პირველი ეპისკოპოსი კახეთისა, პატრიარქისათვის წმიდის ნინოსა“. ტექსტიდან ჩანს, ბოდებს მდგბარეობის ზუსტი აღწერა, მისი კუმბათიანი ეკლესის დახასიათება, საგისისკოპოსოს გავრცელება. ითანებ ბაგრატიონთან აღინიშნულია: „ბოდებ-ქედელი, წმიდა ნინო, ბოდბლის სასახლე და, სადაც არს ეკლესია წმიდა ნინოსი და მუნ ასვენია“.

გეოგრაფიულად ბოლობის მონასტერი მდებარეობს ალაზნის აუზში, მის მარჯვენა ნაპირას, ხოლო ნინოწმინდის ტაძარი კი იგრის აუზის მარცხენა ნაპირზე. ქრთიც და მეორეც ლოკალიზირდება ვაცხუშტისეულ ჟერეტში და არა კუხეთში.

„ხოლო კვალად ნინოშმინდას ზეით ერთვის იორს სამების ხევი, ეგრეთვე გამომდინარე და მომდინარე ვითარცა წინათ ხევი (ნინოშმინდისა და გიორგიშმინდის ხევები). და ამის შესართვაზე ხაშმს ჰყვეს მონასტერი და ციხე ნათლისხმდებლის მონაზონთა. ამას ზეით ამ ხევზე არს ეკლესია დიდშენი, გუნბათიანი, სამებისა. ზის გაისკოპოზი, მწევმის ამას ხეითის ქვეებისა ერწოდმდე. ეს ხევი არს საზღვარი ჰერეთისა და კახეთისა.“

წმინდა ნინოს დაკრძალვის ადგილთან დაკავშირებით სამეცნიერო ლიტერატურაში კანსხვავებული მოსაზრებები არსებობს.

ზეპირი საკეთლებით თუ ხალხური ტრადიციით წმინდა ნინოს გარდაცვალების ადგილად ისტორიულ ჰერეთში, დღვეანდელ სიღნაღმის მუნიციპალიტეტში მდებარე ბოდებს მითნევენ. მოგვიანო წერილობით წყაროებში, უპირველესად კი ვახუშტი ბატონიშვილის გეოგრაფიულ თხელებაში – „აღწერა სამცველისა საქართველოსა“, წმ. ნინოს გარდაცვალების ადგილად ჰერეთის ბოდება მოხსენიებული. შესაბამისად, ტრადიციულად, „მოქცევა-დ ქართლისად“ – ს დაბა ბოდს დღვეანდელ ბოდებთან აიგვებენ. ქ. სიღნაღმიდან 2 კმ-ში მდებარეობს წმ. ნინოს სახლების ბოდის დედათა მონასტერი, რომელიც გადმოცემის თანახმად ქართველთა განმანათლებლის დაკრძალვის ადგილზე არის აგებული. აქევა ზოდის ეპარქიის ცენტრიც.

სარგის კაბბაძე მთხნევდა, რომ ისტორიულ წყაროების ბოლის ახლანდელი საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის სოფ. ნინოშვილის ქველი სახელწოდებაა, ხოლო აქ არსებული წაარი წმინდა ნინოს დაკრძალვის ადგილზეა აგებული მირიან მეფის მიერ IV საუკუნეში. მკვდარის აზრით, „მოქცევა ქართლისახა“-ს მიხედვით, წმინდა ნინო ჟეჩურდა კაჭარეთში, აქედან იყი გადავიდა ქახეთში, რომელიც ამ დროისათვის ახლანდელი კახუის ჩრდილოეთ მთიან ნაწილს მოიცავდა. ჟემდეგ, მცხეთისკენ მომავალი დასხეულდა და გარდაიცვალა ბოლისში, რომელიც წყაროს მიხედვით კუხორშია. ახლანდელი ბოლის ტიხისტერი კი ჰერთოში მოაბარებს.

სარგის კაბინეტის მოსაზრებას ეთანხმება ბადურ მჭედლიშვილი. იგი იმ გარემოება-
აც უსვამს ხაზს, რომ ბოდის მონაცემი წმინდა გიორგის სახელობისაა, ხოლო ნინოწ-
მინდის კათედრალი – წმინდა ნინოს სახელზეა აგებული, რაც, მისი აზრით, დამატებით
ირგულებრიც წარმოადგენს. ბადურ მჭედლიშვილი აღნიშვნავს, რომ წმინდა ნინოს ნებრი
ეკლესიის აშენების შემდგომ უნდა გადმოესვენებინათ ნინოწმინდიდან ახლანდელ ბოდ-
ებში რასაც მოყავ სახულებით და სახის კოპილოს აღმარცვადა.

ნინოვადის გადარიცხვისა და საქართველოს გადაბაზღდის.
ნინოვადის გადარიცხვის მიხედვები აგრეთვე წმინდა ნინოს საფლავზე აგებულად ზურაბ კიბეგაძე და ოქნიშ მირზაშვილი. ავტორები ძირითადად ეთანხმებიან ს. კაკაბაძის და ბაადურ მჭედლიშვილის მოსახრებებს ბოლოსა და ნინოვადის იგივების შესახებ მათ სხრს იზიარებს დავთა პატარიქებ.

ბოდისა და ბოდის შესახებ თავისი მოსაზრებები აქვთ ჯიბი ლომაშვილს. იგი ვრცლად მიმოიხილავს კახეთის, კუთისა და პერეთის საზღვრებს და ასკვნის: „უფრო არწმუნოა, რომ წოდების მაღლა მთიდან, ბოდავიდან და არა პერეთის ბოლტების მოსულიყო დედოფალი შეშველი ფეხით მცხოვამდე ჩენ ამით იმის თქმა გვინდა, რომ დაბა ხოდი უნდა იყოს იგივე დღევანდელი ბოდავი, სადაც გარდაიცვალა წმინდა ნინო და იქვე დაკრძალეს. ამას იმითაც ამტკიცებს, რომ არცერთ წყაროში არ არის დადასტურებული უმინდა ნინოს ყოფნა პერეთში, კველგან კუხეთია, ხოლო ბოდავი სწორედ კუხეთში მდგარეობდა. ამასთან, ავტორი დასაშვებად მიიჩნევს წმინდა ნინოს საფლავის არსებობას ბოდებში: „შესაძლებელია, გარევეული ნინის შემდეგ მართლაც გადაასვენეს და დაკრძალეს ბოდებში (პერეთში) და ამიტომაც ეწოდა მეორე ბოლი ანუ ბოლტე. ცხადია, ბოლტელ კასხებორსებსაც აატივს სცემდნენ იმის გამო, რომ წმინდა ნინოს საფლავი აქ, ბოლტეში იყო. მაგრამ, კიდევ და კიდევ ვიმეორებო, რომ წმინდა ნინო არ შეიძლება გარდაცვლილიყო ბოლტეში, პერეთში და ის ნაცვლად ეუხეთის დაბა ბოლი გარდაიცვალა და იქვე დაკრძალეს. მევე მირიანმაც იქვე ააგო ეკლესია დიდშენი“. ლომაშვილის აზრით უმინდა ნინო თავდაპირველად დაკრძალეს კუხეთის საზღვრის ჩრდილო-დასავლეთით დებარე ბოლავში, დღეს იქ ბოდავის დათისტობლის ეკლესია დგას. თავის ღროზე ამ ძღვილებში უქმდაგა ფხოველებს წმინდა ნინომ ქრისტიანობა. გამოკვლევის ავტორების ჯ. ლომაშვილი და ჭ. აბრამიშვილი მტკიცებით, ბოლტე პერეთში მდგებარეობს. წმ. ნინოს დაკრძალვასთან დაგვშირებით ისტორიულ წყაროებში პერეთი და ბოლტე, გარდა გახტები ბატონიშვილისა, არსად მოიხსენიება. მათივე მტკიცებით, ახლანდელი ბოლტე VI ასულუნებშია წარმოშობილი, მას შემდეგ, რაც აქ გადმოასვენეს წმ. ნინოს ნეშტი, რის შემთხვევაში ბოლტეში სავარაუდო კარისტას ასახობოა.

17 ՈՅԵՍՈ – ՀԱՅՈՒ ՑԱՐԵՎԵԼՈՒ ԿՏԵՆԵՑՈՒ ՀԸՆ

საზღვარი, გართლეაფილებლური პაგლი კვლავ საღაოა...

ԱՆԴՐԻԱԶԵՐՈՅԻ, ԿՐԵ-
ՑՎԱՐԻ ՑՈՂՋԻ ՌԵ-
ՎԵՔՆԻ ԱՆՁՆ
ՀԱՍՏԱԵՐ” ԱՆ-
ԴՐԱՑՈՒՑԻ ՍԱ-
ՄՈՆԵԱ-
ՖՐՈ ՔՐՈՑԱԼ-
ՈՎՆԵՐ ՍԱ-
ԲՐՈՒԺԵՎ ՀԱ
ԲԻՒՐԱԾ ՍԱ-
ՑՎԱՐԱԾՆԵՐՆԱ.

— ბატონი გიორგი, დავით
გარეჯის სამონასტრო ქრისტიანუ-
ქანის ირგვლივ განვითარებულ
მოვლენებზე მეუყვე იობის ქად-
აგბას სააკტორარქო გაემიჯნა.
თქვენ როგორ აფასებთ მოღვა-
ლორს განვითარებულ მოვლე-
ნებს?

— დაგით გარეჯის საკითხი
რელიგიურ-ისტორიულ და
სამართლებრივ-პოლიტიკური
კომპონენტით უნდა გადაწყვდას.

კომისიებით უხდა გადაწყვეტილება. რელიგიურად და ისტორიულად ქვებით, ამას დიდი მტკიცება ა განს საქართველოს შემადგენელ ტურელ მემკვიდრეობას წარმოადგინა. მხატვრობა ადასტურებს. 1921 წ მანამდე, მეფის რესესიის დროს, რებილი. 1987-88 წლებში, ჯერ კ კომისია, რომელიც უფლებამოსის ულ მხარესთან. ამ კომისიის მ აზერბაიჯანის ტერიტორიის კენა გნელოვანი ძეგლია საქართველო ეს კომისია ბერთულებანში სამუჯა

- როგორც ვიცი, საძოვებებში უცვლიდა, მაგრამ შეთანხმება გერ შედგა

— სამეცნიერო უფარგის ტერიტორიაში, ჩექე სამეცნიერო ვარგის სამჯერ მეტ ტერიტორიას ვადლევდით, მაგრამ კომისია მხოლოდ ორჯერ ჟეირიბა, შემდეგ ჟევე 90-იანი წლები დაიწყო და გასაგებია ამისთვის არავის აღარ ეცალა. 1995-96 წლებიდან ისევ ჟეირიბა კომისია და მუშაობა განახლდა, მაგრამ შედეგი რაც არის, გასაგებია. დავით გარეჯაში 2012 წლიდან ჩადგენ აზერბაიჯანელი მესაზღვეები.

— ა ზერბაიჯანული მხარე ძეგლის აღმანურ წარმომავლობაზე საუბრობს. თქვენი არ გუმრიტი როგორია?

— წინა საკუთხის 90-იან წლების ბოლოს დაიწყო ქეგლის აღბანიზაციის თეორია. ქართულ მხარეს ამ შემთხვევაში ძალიან ძლიერი არგუმენტი აქვს. ჯერ ერთი, აზერბაიჯანი ლების წინაპრები აღბანებულები არ არიან და მეორეგ, დავით გარეჯის მონასტრებში არის ბაგრატ მეოთხის, თამარ მეფის, დავით აღმაშენებლის, დამეტრე თავდადებულის ფრესკები და თუ აზერბაიჯანული ან აღბანური წარმომავლობის ქეგლია, მაშინ ქართველი მეფეების ფრესკები რად უნდოდათ, რატომ გააკეთებდნენ?! უდაბნოს მონასტერში ათასზე მეტი ქართული ნაკარი წარწერა გააკეთებული მომლოცველების მიერ. შემდეგ სხვადასხვა ენაზეც გაჩნდა, რადგან მაშინ დავით გარეჯის სალიან დიდი პოტელარისთვით სარგებლობდა, იქ სამაგისტროს მოლოცვას უზრუნდებოდა და ამიტომ ძალიან შეკრის მოლოცვა.

— რატომ აქვთ პრეტენზია? საგარეო საქმეთა მინისტრი ზალეკალიანი აცხადებს, რომ აუგრძელებანი ჩეგი სტრატეგიული პარტნიორია და ამ საკითხს სენატიურად უნდა მიუსარეთ, სიფრთხილუ გვმართებს.

— პარტიის მეცნიერობა, არის ორმხრივი, მე ასე მექანის, არ შეიძლება პარტიის და ცალმხრივი იყოს. 1921 წელს სერგო ორჯონიაკიძემ ჰერთი გადასცა აზერბაიჯანს ჰერთის დაბრუნებას ხომ არ კონტაქტი თუ პარტიის გართ, თან სტრატეგიული, თუ მეზობლები გართ და თუ მეცნიერები გართ, მაშინ როგორ შეიძლება ჩვენთვის ქსოვეგანიშვნელოვან რელიგიურ ძეგლზე, ჩვენს ისტორიაზე გვითხრან უარი და ჩაგვიკეტონ? ეს დაუშვებელია. არავითარი მორალური უფლება არ აქვთ აზერბაიჯანელებს, რომ დავთ გარეჯი მოითხოვონ. საბჭოთა ხელისუფლების დროს, როდესაც იქ სამხედრო პოლიგონი იყო განთავსებული და იქურობა ინგრეთიდა და ნადაურდებოდა, ქართველი რესტავრატორები ჩადიოდნენ და მუშაობდნენ, აზერბაიჯანლებს საერთოდ თავი არ შეუწევებათ არასოდეს. არც პოლიგონის გატანის საკითხი დაუყენებათ და არც არაფრი გაჟერებიათ, რომ იქურობა შენარჩუნებულიყო ჩვენ, ქართველებმა შევინარჩუნეთ და ეს არის რეალობა, რომელსაც ვერავინ გაექცევა. მოგეხსენებათ, საბჭოთა კავშირის დროს რესპუბლიკებს შორის მხოლოდ ადმინისტრაციული საზღვარი იყო. არსებობს შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც საზღვრის დაღვენა ამ სახელმწიფოებს შორის, სწორედ ან ადმინისტრაციული საზღვრის მიხედვით უნდა მოხდეს. თუმცა, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ აუცილებლად იქ უნდა გაიკვლოს საზღვარი. საბჭოთა კავშირის რეკების მიხედვით საზღვრის დაღვენა გადის იმ მოის თხემზე და უდაბნო აზერბაიჯანის შემადგენლობაში ექცევა, მაგრამ არის ისეთი რეკებიც, რომელთა მიხედვითაც, საზღვარი გადის სხვაგან და უდაბნო საქართველოს შემადგენლობაშია მოქცეული. აქ მთავარი ის არის, რომ არ არის საზღვრის დამილიტაცია-დემარკაცია ჩატარებული და ეს პროცესი ერთხელ და საბოლოოდ უჩადა დაწყობის დასრულება.

– თურქეთის გარდა, არც ერთ მეზობელ სახელმწიფოსთან არ გვაძეს საზღვრები დაღ გენიდო. რატომ? ალბათ ძალიან მიმდე პროკურისა წინ.

- მართალს ბრძანებო. ეს ურთელევის საკითხია, მაგრამ ამისთვის სახელმწიფო შპს სპეციალური უწყებები არსებობენ და სწორედ მათ უნდა იმუშაონ ამ საკითხებზე და პრობლემა უნდა გადაჭრან. უნდა შეიქმნას კომისიები და უნდა დაიწყოს მუშაობა.

თქვენ მკიოთხეთ, რატომ? საბჭოთა კაშშირის დროს პირობითი საზღვრები არსებობდა უფრო ზუსტად კი აღმინისტრაციული. რაც ჟექება თურქეთს, თურქეთთან საზღვარი იმიტომ გვაქს დადგენილი, რომ ეს იყოს საბჭოთა კაშშირ-თურქეთის საზღვარი. ჟე ვარდნააქსთან დამირელის პარველი მოთხოვნა იყო, ჯერ საზღვრების რატიფიცირება მოეხდინათ და მხოლოდ ამის შემდეგ იქნებოდა სხვა თემბზე საუბარი. ასეთ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ყველა ქვეყნა თავის საზღვარს და ჩვენ არც ერთ მეზობელთან არ გვაქს საზღვარი დადგენილი. რაც აქამდე მოახერხა ნაციონალურმა მოძრაობამ, იყო ის რომ ხეჯაბის მონასტერი სიმჴეთს გადასცა. ახლა სალომე ზურაბიშვილს უკავინებებს რომ მას გამოიწვია ეს პრობლემა, არა, ეს პრობლემა დადი ხანია გვაქს და უნდა გადავწევიტო.

ლაզონ გარევალი

VI საშუალოს შეა წლებში მოღვაწე ერთ-ერთი ათცამეტი ასურელი მამათაგანი, წმინდანი (ხსენების დღე — ამაღლების შემდგომი ხეთშაბათი). თავდაპირველად ზედაზნის მონასტერში მოღვაწეობდა, შემდეგ კუხეთში გარეჯის მრავალმთის სანახებში დაუარსევდა მონასტერი (დაყითგარეჯა), რომლის პირველი წინამძღვარი თვითონ ყოფილა. დასაცლავებულია დავითის ლავრის მთავარ ტაძარში

დავით გარეჯელი ქართლში მოვიდა ანგიოქიოდან VI საუკუნის შუა წლებში და გარეჯის კლირვანი მოებში დააპარსა მონასტერი, რომლის პირველი წინამდღვარი თვითონ იყო. თავდაპირველად დავითი და მისი მოწაფე ლუკანენი ბუნებრივ გამოქაბულში დაბა-ნავრენი, მინდვრის ნაყოფითა და ირმის რდით საზრდოობდნენ. ირმის მოწველის კაზხოდი შემდგომში გაერცელებული სიუჟეტი გახდა ქართულ იეროგრაფიაში (დავითის ლავრა, ბერთუბნის მონასტერი, უდაბნოს მონასტერი და სხვ). რესტავრის წარჩინებული მქოდრის ცუბაქარის დახმარებით ააგო კლესია, რომელიც შემდგომში ფერისცვალების კლესიად იწოდებოდა და სადაც დასაფლავებულია დავით გარეჯელი. ზეპირი გადმოცემით დავითის სახელი უკავშირდება თბილისის მამადავითისა და ქამევთის კლესიათა ადგილებს, სადაც დავითს უცხოვრია გარეჯაში წახელამდე. დავით გარეჯელის მოდგაწეობამ ხელი შეუწყო საქართველოში ქრისტიანული რელიგიის დაცვა-განმებრეიცებას და ჯერ კიდევ შემორჩენილი წარმართი მოსახლეობის გაქრისტიანებას. დავითის ინიციატივით მსხმა მოწაფებმა დოდომ და ლუკანენი გარეჯის სახაებში დააპარსეს ახალი მონასტერები.

დავით გარეჯელის ცხოვრება და მოღვაწეობა აღქრეით მისი გარდაცვალებიდან ახლო პერიოდში, მაგრამ ამ თხზულებას ჩვენამდე არ მოუღიევია. ხელახლა შედგენილ „ცხოვრებათაგან“ ცხობილია ორი რედაქცია: პირველი დაწერილია X საუკუნეში და ითვლება მოკლე რედაქციად, მეორე — XII საუკუნეში და ითვლება ვრცელ შეტაყრასტულ რედაქციად.

„ჩვენ, აზერბაიჯანელებს,
ოდესმე იქ გვილოცვია?!“

საქართველოში დაბადებული აზერბაიჯანელი, რუსეთის მოქადაქე, პოლიტოლოგი, საზოგადო მოღვაწე გილავა აბასოვი დავით გარებულის სამონასტრო კომპლექსის ინგვ-ლივ განვითარებულ მოედნენებს ეიღო მიმართვით გამოეხმაურა:

“მოდიტ”, გადავხედოთ
მხარეთა არგუმენტებს:
ქართველების კერძით,
დაგოთ-გარეჯის მონ-
სტერი 1400-ზე მეტი
წლის განმავლობაში
მორწმუნება ქართველების
საალოცავი და ქა-
რთველი სასულიერო
ცირების დფინიტებას-
ურების ადგილია; თავის
მხრივ, აზერბაიჯანული
მხარე ირწმუნება, რომ

